

ScreeningsNyt er i luften!

Afdeling for Folkeundersøgelser har besluttet at udgive et nyhedsbrev med information om kræftscreeningsprogrammerne i Region Midtjylland. Nyhedsbrevet udkommer 3 gange om året.

Nyt om
Brystkræftscreening
side 2-3

Nyt om **Livmoderhalskræftscreening**
side 4-5

Nyt om
tarmkræftscreening
side 6

Brystkræftscreening

Presseomtale: Svingende kvalitet ved screening for brystkræft

I den seneste tid har der været en del medieomtale af dårlig billedkvalitet ved screening for brystkræft på privathospitaler i Københavnsområdet, og der har efterfølgende været omtale af kvaliteten af brystkræftscreeningsprogrammerne generelt.

Det har naturligvis også ført til fokus på kvaliteten af både billeder og brystkræftscreeningsprogrammet i det hele taget i Region Midtjylland.

Privat firma

Region Midtjylland benyttede i

starten af 2008 et privat firma –Capiro – som tog billeder og lavede granskninger på det gamle Kjellerup Sygehus. Der har imidlertid ikke været problemstillinger, der har givet os grund til at tro, at der skulle have været problemer med kvaliteten af det arbejde, de har udført.

Høj kvalitet i Region Midt

Siden slutningen af 2008 har vi selv foretaget alle billedoptagelser og granskninger i mammografiscreeningen i Region Midtjylland.

De involverede parter i regionen gør en kæmpe indsats for, at kvaliteten i programmet hele tiden er høj. I Afdeling for Folkeundersøgelser har vi kunnet henvise til de mange strukturerede tiltag og rutiner, der gør at kvaliteten i Region Midtjylland er høj. I boksen nedenfor er et udvalg af kvalitetstiltagene i brystkræftscreeningsprogrammet listet op.

I Region Midtjylland sikres kvaliteten i brystkræftscreeningsprogrammet ved:

- **PGMU:** der foretages regelmæssigt kvalitetsvurderinger af screeningsbillederne (PGMU) under ledelse af vores supervisorer. Resultatet af disse er særdeles tilfredsstillende.
- **Konsensussamtale:** hvert billedsæt granskes af to radiologer uafhængigt af hinanden. Ved uenighed om resultatet mellem de to granskere foretages en konsensussamtale.
- **Supervision:** der tilbydes supervision til screeningsassistenter og mammaradiologer. Opstår der særlige problemstillinger, der kræver handling, iværksættes det af screeningsradiologer og/eller screeningsenhedernes supervisorer.
- **Netværk:** Region Midtjyllands mammaradiologer mødes hvert halve år for at drøfte mammaradiologien – herunder status på screeningsprogrammet, nye diagnostiske metoder, intervalcancere, patientklager og lignende. Desuden har supervisorerne (radiograferne) et netværk, hvor udfordringer i billedoptagelserne diskuteres.
- **Kurser og fællesdage:** Region Midtjylland sikrer kurser og fællesdage for mammaradiologer og screeningsassistenter.
- **DKMS:** Region Midtjylland indrapporterer data og har en repræsentant i DKMS (Dansk Kvalitetsdatabase for Mammografi Screening). Dermed bliver det muligt på nationalt niveau at bidrage til tolkning af resultater, og vi kan tidligt reagere, hvis vi ikke overholder standarderne.
- **Månedlige opgørelser:** deltagerprocenter og genindkaldelsesprocent opgøres hver måned, så der kan reageres rettidigt på eventuelle uregelmæssigheder.

Tilfredshedsundersøgelse

Afdeling for Folkeundersøgelser har indgået en aftale med Center for Kvalitetsudvikling om at lave en tilfredshedsundersøgelse blandt kvinder, der får tilbudt mammografi-screening i Region Midtjylland. Undersøgelsen inkluderer et spørgeskema, som sendes til kvinder, der har deltaget i brystkræftscreeningen og telefoninterview af kvinder, der er udeblevet fra screeningen. Undersøgelsen foretages i efteråret 2010, og resultaterne forventes at foreligge i foråret 2011.

Fællesdag for screeningsassistenter

Der afholdes fællesdag for screenings- og bookingassistenter i bryst-kræftscreeningen i Region Midtjylland, endelig dato følger. Koordinator for det praktiske arrangement bliver sekretær Pia Falch og for det faglige arrangement bliver det uddannelseslæge Anita Sørensen. På fællesdagen forventer vi at kunne fortælle om resultaterne af brugertilfredshedsundersøgelsen – og måske også de første resultater af vores frafaldsanalyse fra 1. screeningsrunde af mammografiscreeningen.

Konference maj 2010

I maj 2010 afholdt Afdeling for Folkeundersøgelser et 3-dages kursus med professor Laszlo Tabar i spidsen for flere internationale forelæsere. Kurset var målrettet mameamets læger dvs. radiologer, kirurger, patologer og onkologer. Yderligere var der deltagelse af sygeplejersker og radiografer. Der var omkring 80 deltagere, hvoraf flere var udenlandske.

Ved konferencens afslutning bad vi deltagerne evaluere kurset blandt deltagerne, -se tabellen nedenfor.

Spørgsmål	Tilfredshed	Meget tilfreds/ tilfreds	Neutral	utilfreds /meget utilfreds
1. Tilfredshed med kurset som helhed? (n=55)		95 % (52)	2 % (1)	4 % (2)
2. Tilfredshed med undervisningens indhold? (n=55)		93 % (51)	4 % (2)	4 % (2)
3. Tilfredshed med kursets niveau? (n=55)		96 % (53)	2 % (1)	2 % (1)
4. Tilfredshed med underviserens formidling af stoffet? (n=56)		96 % (54)	2 % (1)	2 % (1)
5. Tilfredshed med den nye viden opnået på kurset? (n=56)		91 % (51)	7 % (4)	2 % (1)

Status på 2. screeningsrunde pr. 31.10.10

Seneste opgørelse viser en deltagerprocent i 2. screeningsrunde på 81 pct. (DKMS standard >75%) og en genindkaldelses-procent på 2,3% (DKMS standard <3%). Vi har stadig svartider, der ligger under standarden på 10 arbejdsdage, og vi finder i langt de fleste tilfælde en tid til klinisk mammografi i regionen inden for 5 hverdage efter et positivt granskningsresultat.

Nye screeningsassistenter

I september 2010 er der uddannet 5 screeningsassistenter i Region Midtjylland. Det drejer sig om Charlotte Merete Thomsen, Lene Skov Eslund, Tina Valbjørn, som er ansat i screeningsenheden Århus og Anette Bech Madsen og Violetta Bach, som er ansat i screeningsenheden Viborg. Tillykke til alle 5 og et hjerteligt velkommen som en del af brystkræftscreeningsprogrammet i Region Midtjylland.

Livmoderhalskræftscreening

Nyt livmoderhalskræftscreeningsprogram i Region Midtjylland

I løbet af 2010 er der implementeret et nyt livmoderhalskræftscreeningsprogram i Region Midtjylland.

Den nye organisering af programmet i Region Midtjylland betyder, at Afdeling for Folkeundersøgelser har overtaget ansvaret for udsendelse af invitationer og påmindelsesbreve, og afdelingen skal også koordinere programmet på tværs af regionen.

De praktiserende læger

For de praktiserende læger, som tager prøver fra kvinder i screeningsprogrammet, betyder den nye organisering, at de skal indsende prøverne i en væske til den patologiske afdeling med henblik på analyse i stedet for at skulle lave et udstrykningspræparat inden indsendelsen.

De patologiske afdelinger

De største forandringer i det nye program er dog sket for de patologiske afdelinger. Nu sendes alle prøver fra praktiserende læger i hele Region Midtjylland til Patologisk Institut i Randers, hvor prøverne

præpareres, farves og køres igennem en automatiseret smearscreener. Den automatiserede smearscreener identificerer de punkter på hvert præparat, som ser mest unormale ud. Punkterne overføres til særlige mikroskoper, der står på de patologiske institutter i Skive, Holstebro, Århus og Randers. Når præparatet er transporteret til disse matrikler kan bioanalytikerne foretage aflæsning af koordinater og stille en cytologisk diagnose.

Diagnoser

Cirka 5% af de cytologiske diagnoser vil være ASCUS eller LSIL. Diagnoserne betyder celleforandringer, som på den ene side ikke er så svære, at man straks vil sende kvinden videre til gynækolog, men som på den anden side heller ikke er helt normale. Tidligere har det betydet, at kvinden skulle til ekstra kontroller hos sin praktiserende læge. Som noget nyt laves der nu en HPV-test på prøver med ASCUS og LSIL. Hos cirka en tredjedel af kvinderne er HPV-testen positiv, og de kan nu sendes direkte til gynækolog og behøver derfor

ikke at vente på en afklaring af om der er behov for keglesnit eller ej.

Med godt 100.000 screenede kvinder i Region Midtjylland pr. år vil ca. 5.000 prøver få den cytologiske diagnose ASCUS eller LSIL hvert år og cirka 1.500 vil få glæde af den hurtigere afklaring.

Kvinder i kontrol efter keglesnit

Også kvinder i kontrol efter keglesnit vil opleve en forbedring, idet der nu laves HPV test ved 6 og 24 måneders kontroller, hvorved patienter uden HPV infektion vil kunne afsluttes på dette tidspunkt i stedet for at fortsætte i 10 års kontrol som tidligere. Hvert år får cirka 1.000 kvinder i Region Midtjylland lavet keglesnit, og størstedelen vil kunne indgå i det normale screeningsprogram allerede efter 24 måneder.

Med det nye program lever Region Midtjylland op til Sundhedsstyrelsens anbefalinger fra 2007. Anbefalingerne kan ses [HER](#).

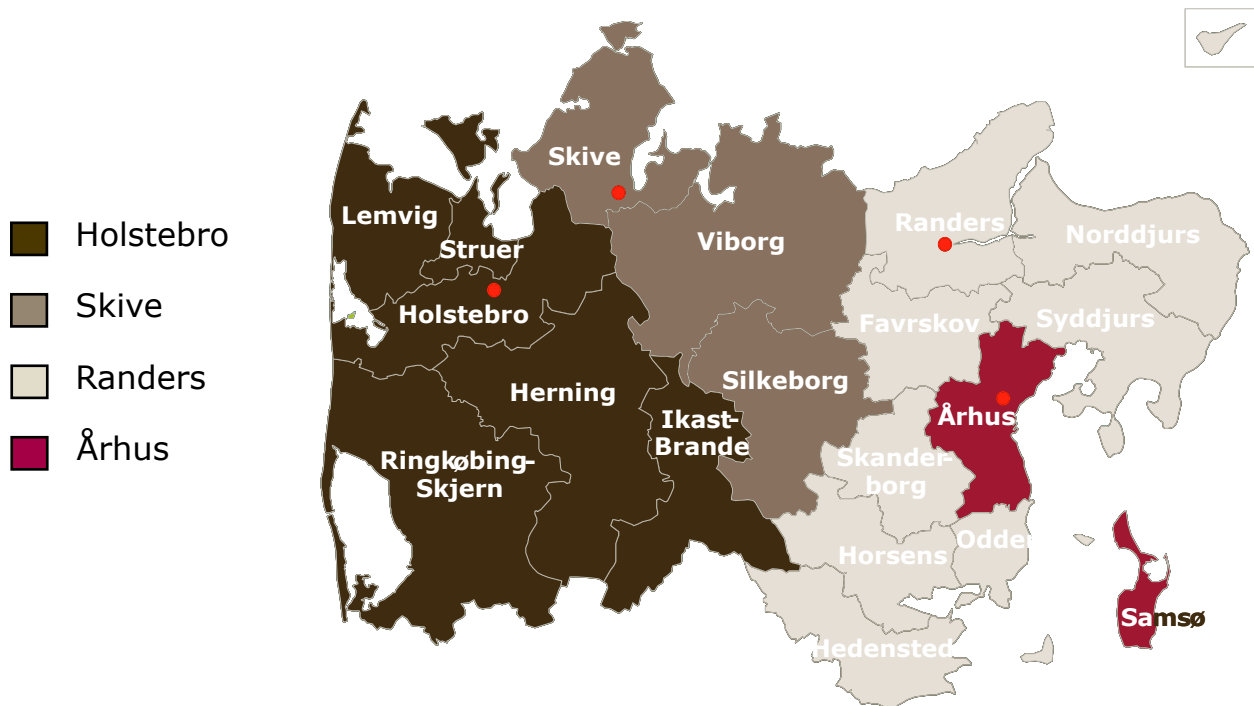

Tak for samarbejdet

I implementeringen af det nye livmoderhalskræftscreeningsprogram skal der lyde en hjertelig tak fra Afdeling for Folkeundersøgelser til alle involverede parter for et meget konstruktivt samarbejde i hele processen.

Nye optageområder for de patologiske afdelinger i forbindelse med livmoderhalskræftscreeningen

I forbindelse med omlægningen af screeningsprogrammet er der sket ændringer i optageområdet for de patologiske afdelinger (gælder kun livmoderhalskræftscreening og IKKE andre prøver til patologiske afdelinger). Omlægningen skal tilgodese den nye hospitalsplan og samtidigt sikre, at alle patologiske afdelinger får minimum de 15.000 cytologiske prøver årligt, som er nødvendige for at afdelingen kan opretholde den fornødne kompetence. De nye optageområder ses af nedenstående figur:

Ny forløbsbeskrivelse for livmoderhalskræftscreening i Region Midtjylland

I forbindelse med det nye livmoderhalskræftscreeningsprogram er der kommet ny forløbsbeskrivelse for patienterne. Beskrivelsen findes på www.praksis.dk under menupunktet "forløbsbeskrivelser" til venstre på siden - eller [HER](#).

Tarmkræftscreening

Tarmkræftscreening og Kræftplan III

I foråret 2010 udkom Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedrørende screening for tyk- & endetarmskræft. Sundhedsstyrelsen anbefaler, at der indføres screening for tarmkræft hos mænd og kvinder i alderen 50-74 år. Screeningsmetoden (iFOBT) består af en undersøgelse af afføringen for blod. Det forventes, at deltagerprocenten vil kunne komme op omkring 60 pct., hvoraf godt 5 pct. anslås at skulle indkaldes til yderligere undersøgelse i form af en koloskopi (evt. CT kolegrafi, hvis ikke koloskopi kan gennemføres). Det forventes, at dødeligheden af tarmkræft vil falde med 25 pct. blandt de inviterede borgere, der vælger at deltage. Tarmkræftscreening er en del af Kræftplan III og der er indgået politisk aftale om at planlægning af iværksættelsen skal forløbe 2011 - 2013, hvorefter screeningen træder ikraft i 2014. (se mere om Kræftplan III, [HER](#))

Om Afdeling for Folkeundersøgelser

Nyhedsbrevet er udgivet af Afdeling for Folkeundersøgelser, der har administrative, koordinerende og kvalitetssikrende opgaver i forbindelse med kræftscreeningsprogrammerne i Region Midtjylland.

Afdelingen består af, set fra venstre:

Anders Lernevall, overlæge, speciallæge i radiologi.

Kristian Mikkelsen, Cand.scient.pol., AC-fuldmægtig med brystkræftscreening som sit primære arbejdsområde.

Vibeke Lundorff, bookingassistent.

Berit Andersen, afdelingsleder, overlæge og Ph.D.

Anita Sørensen, uddannelseslæge i samfundsmedicin.

Marianne Jørgensen, sygeplejerske, MPH, Ph.D studerende.

Pia Falch, koordinerende sekretær og hjælper også med bookingarbejdet.

Stine Lyngborg Heslop, Sociolog, AC-fuldmægtig med livmoderhalskræftscreening som sit primære arbejdsområde.

Anne Marie Kjær, bookingassistent.

ScreeningsNyt udkommer 3 gange om året.

Ønsker du ikke at modtage ScreeningsNyt fremover kan du framelde dig ved at klikke [HER](#)

Kender du en eller flere personer, som kunne have interesse i at læse ScreeningsNyt, kan du sende nyhedsbrevet til dem ved at klikke [HER](#) (husk at vedhæfte denne fil)

Har du fået ScreeningsNyt tilsendt af en ven, og ønsker du fremover at modtage nyhedsbrevet, kan du tilmelde dig ved at klikke [HER](#)

Afdeling for Folkeundersøgelser
Regionshospitalet Randers
Skovlyvej 1, 8930 Randers NØ
indgang 11, 2. sal.
Tlf. 8910 3381
folkeundersogelser@rm.dk
www.folkeundersogelser.rm.dk